Съвет на
Европейския съюз

**Брюксел, 21 ноември 2026 г.**
**(OR. en)**

**15692/26**

**CO EUR-PREP 33**

**БЕЛЕЖКА**

| | |
|---|---|
| От: | Генералния секретариат на Съвета |
| До: | Делегациите |
| Относно: | Извънредно заседание на Европейския съвет (26 и 27 ноември 2026 г.)<br>— Проект за заключения |

*Приложено се изпраща на делегациите проектът за заключения, изготвен от председателя на Европейския съвет в тясно сътрудничество с председателя на Комисията.*

## I. ХОРИЗОНТАЛНИ ВЪПРОСИ

1. Следващата многогодишна финансова рамка (МФР) ще обхваща седемгодишния период от 2028 г. до 2034 г. Бюджетът ще даде възможност на Европейския съюз да посрещне настоящите и бъдещите предизвикателства и да изпълни политическите си приоритети. Той обхваща нови и утвърдени политики в стремеж да се гарантират дългосрочната сигурност и просперитет на ЕС. Европа има множество потребности: трябва да поемем отговорност за собствената си сигурност, включително чрез по-силни отбранителни способности, защитата на нашите граници и ценности и управлението на миграцията. Трябва също така да повишим своята конкурентоспособност и усилията си за преход към чиста енергия. Същевременно установените политики, произтичащи от задълженията по Договора, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване и общата селскостопанска политика (ОСП), продължават да бъдат от решаващо значение за нашите общности и граждани. Ангажиментът ни към Украйна и запазването на лидерството ни в областта на хуманитарната помощ и помощта за развитие са от основно значение за общите ни амбиции.

2. Многогодишната финансова рамка за периода 2028 – 2034 г. ще има следната структура:

   i) Функция 1: Икономическо, социално и териториално сближаване, селско стопанство, селски и морски просперитет и сигурност;

   ii) Функция 2: Конкурентоспособност, просперитет и сигурност.

   iii) Функция 3: Глобална Европа

   iv) Функция 4: Администрация.

Необходима е по-опростена и по-ефикасна структура на бюджета, за да се реагира ефикасно и ефективно във времена на геополитическа и икономическа несигурност. Групирането на разходите в четири функции е направено така, че да отразява политическите приоритети на Европейския съюз и да се осигури необходимата гъвкавост между разпределените ресурси. Броят на програмите е намален също с цел да се осигури съгласуваност и да се стимулират полезните взаимодействия. Цялостната рамка ще отразява усилията на Европейския съюз за по-мащабно опростяване и следва да доведе до намаляване на административната тежест за бенефициерите, управляващите органи и одитните органи.

3. За да се насърчат инвестициите и успешно да се трансформира европейската икономика, от решаващо значение е да се рационализират и ускорят процедурите за планиране и издаване на разрешения. Във връзка с това Европейският съвет приканва Комисията да представи през първата половина на 2027 г. обявеното законодателно предложение за приоритизиране и ускоряване на процедурите за издаване на разрешения за инвестиции в областта на декарбонизацията, енергетиката, цифровизацията, изкуствения интелект, отбраната и жилищното настаняване, включително финансираните от Европейския фонд за конкурентоспособност и плановете за национално и регионално партньорство.

4. МФР ще предложи възможности за подкрепа на всички региони по външните граници на Европейския съюз, включително регионите, граничещи с Русия, Беларус или Украйна или разположени на брега на Черно море, с цел укрепване на променящата се отбранителна готовност и критични способности, подготвеността, устойчивостта и сигурността на Европа, както и с цел справяне с предизвикателствата, засягащи икономиките, социалното и териториално развитие и свързаността на тези региони.

5. Максималната обща сума на разходите за Европейския съюз за периода 2028 – 2034 г. е 1 582 516 млн. евро бюджетни кредити за поети задължения и 1 553 665 млн. евро бюджетни кредити за плащания. Разбивката на сумите на годишните тавани на бюджетните кредити за поети задължения по функции е описана по-долу. Тези суми са изложени и в таблицата в документ ST 16196/26, където са отбелязани и годишните тавани на бюджетните кредити за плащания. Освен ако не е посочено друго, всички суми са изразени на базата на постоянни цени от 2025 г.

6. Автоматично ще се прилагат годишни технически корекции за инфлацията, като се използва дефлатор в размер на 2%. Когато средният годишен процент на инфлацията за тригодишния период, обхващащ годините n-1, n и n+1, е под 1% или над 3%, корекцията за година n+1 ще бъде променена с 50% от разликата между този тригодишен среден процент на инфлацията и референтния лихвен процент от 2%.

7. МФР ще бъде преразгледана в случай на преразглеждане на Договорите, обединение на Кипър или присъединяване на нови държави членки към Европейския съюз.

8. Комисията ще представи предложение за МФР за периода след 2034 г. до 1 юли 2032 г.

9. Тези заключения не засягат специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната, в съответствие с Договорите.

**Опростяване**

10. МФР ще следва опростена и рационализирана структура с цел да се намалят липсата на гъвкавост и административната тежест за органите и бенефициерите. Новата структура следва да намали припокриването на целите между програмите и да осигури улеснен достъп до възможности за финансиране и бюджетна информация за кандидатите и бенефициерите, като същевременно се осигури последователност и се насърчат полезните взаимодействия между програмите.

11. Непогасените бюджетни задължения (RAL) са неизбежен вторичен продукт от многогодишното програмиране и многогодишните бюджетни кредити. Размерът на RAL обаче се очаква да достигне 317 000 млн. евро (по текущи цени) до края на финансовата рамка за периода 2021 – 2027 г., което ще доведе до това плащанията от настоящата МФР да съставляват значителна част от общите плащания през първите години от следващата МФР. За да се гарантира предвидимо равнище и профил, както и организирано извършване на плащанията и по-добра реактивност на бюджета на ЕС, се въвеждат няколко мерки като опростяване на изпълнението и определяне на подходящи проценти на предварително финансиране, правила за плащания и отмяна на бюджетни задължения и своевременно приемане на секторното законодателство за МФР за 2028 – 2034 г.

12. В случай на приемане на правила или планове при споделено управление след 30 ноември 2028 г. сумите, съответстващи на неусвоените през 2028 г. средства, с изключение на бюджетните задължения за предварително финансиране, ще бъдат прехвърлени на равни части за всяка от годините в периода 2029 – 2032 г. със съответна корекция на таваните на МФР.

13. В съответствие с принципа за единство на бюджета всички разходни позиции на ЕС по правило се включват в МФР. Като се има предвид обаче специфичният им характер, някои инструменти ще бъдат поставени извън таваните на МФР за бюджетни кредити за поети задължения и за плащания или ще представляват извънбюджетни позиции.

**Гъвкавост**

14. Европейският съюз трябва да разполага с капацитет да реагира на извънредни обстоятелства и променящи се приоритети, независимо дали са вътрешни или външни. Същевременно необходимостта от гъвкавост трябва да се претегли спрямо необходимостта от предвидимост за дългосрочните инвестиции, както и спрямо принципите за бюджетна дисциплина и прозрачност на разходите на ЕС при спазване на обвързващия характер на таваните на МФР.

15. В съответствие с капацитета за реагиране на променящите се нужди и промяна на приоритетите на средствата, МФР следва да улесни евентуалното преразпределение и препрограмиране в рамките на програмите и между тях. Евентуалните отклонения от референтните стойности за индикативния финансов пакет за многогодишните програми не следва да надхвърлят 20% от стойността за целия срок на програмата. Това не се отнася за бюджетните кредити, предварително разпределени по държави членки.

16. В рамките на всяка функция ще бъдат определени подходящи маржове. В рамките на някои програми ще бъдат определени неразпределени средства и резерви. В една постоянно променяща се среда ресурсите за реагиране при кризи като природни бедствия следва също така да бъдат част от вътрешно заложената гъвкавост в рамките на някои програми, без да се подкопават техните първоначални цели.

17. Единният инструмент за маржовете (ЕИМ) ще включва следното.

i) Считано от 2029 г., маржовете, останали налични под таваните на МФР за бюджетните кредити за поети задължения за година n-1, следва да бъдат предоставени над таваните на МФР за бюджетни кредити за поети задължения в рамките на бюджетната процедура (общ марж за поетите задължения).

ii) От 2029 г. Комисията може, в рамките на техническите корекции, да коригира нагоре тавана на плащанията за годините 2029 – 2034 със сума, равна на разликата между извършените плащания и тавана на МФР за плащанията за година n-1 (общ марж за плащанията). Всяка корекция нагоре се компенсира изцяло чрез съответно намаляване на тавана на плащанията за година n-1. Общите корекции през годините 2032 – 2034 не надхвърлят 100 000 млн. евро в сравнение с първоначалния таван за плащанията.

iii) Като крайна мярка за реагиране при непредвидени обстоятелства могат да се предоставят суми над таваните на МФР за бюджетни кредити за поети задължения или за плащания, при условие че са изцяло компенсирани от маржовете в една или повече функции на МФР за текущата или бъдещите финансови години или от маржа под тавана на плащанията (Марж за непредвидени обстоятелства). Така компенсираните суми не се мобилизират повече в контекста на МФР.

Общата сума, мобилизирана по линия на общия марж за поетите задължения и на маржа за непредвидени обстоятелства през дадена година, няма да надвишава 0,04% от БНД на ЕС под формата на поети задължения и 0,03% от БНД на ЕС под формата на плащания и ще бъде в съответствие с тавана на собствените ресурси.

18. Инструментът за гъвкавост финансира конкретни непредвидени разходи, които не могат да бъдат финансирани в рамките на наличните тавани за една или повече функции. Бюджетните кредити ще надхвърлят таваните на МФР за бюджетни кредити за поети задължения и за плащания. Размерът на фиксираната годишна сума, налична за Инструмента за гъвкавост, ще бъде определен на 2 000 млн. евро. Всяка година, считано от 2029 г., фиксираната годишна сума, налична за Инструмента за гъвкавост, ще бъде увеличавана със сума, равна на отменените бюджетни кредити през година n-2. Решението за мобилизиране на Инструмента за гъвкавост ще бъде взето от Европейския парламент и Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

    Неусвоената част от годишната сума на Инструмента за гъвкавост може да бъде усвоена до година n+2. Всяка част от годишната сума от година n, която не бъде усвоена до година n+2, не може да се пренася повече.

**Управление**

19. Необходимата степен на обща гъвкавост следва да бъде подкрепена от стабилно управление и подходящо участие на държавите членки и съответните институции, по-специално на Съвета, в планирането и коригирането на дейностите и приоритетите, както и в изпълнението на бюджета. Така се гарантира, че бюджетът на ЕС е тясно съгласуван с приоритетите на Европейския съюз във всички разходни програми.

20. Държавите членки участват активно и своевременно в определянето на приоритетите и вземането на решения относно работните програми в рамките на разходните програми в съответните форуми, включително при целесъобразност чрез подходящите процедури на комитет, по-специално чрез тяхното участие в процедурата по разглеждане, като същевременно се избягва ненужната административна тежест. Съветът ще участва по целесъобразност чрез стратегически дискусии. Всяка от институциите ще действа в рамките на предоставените ѝ от Договорите правомощия. Делегираните актове се ограничават до несъществени елементи на съответните законодателни актове.

21. Срокът на изпълнение на секторните програми по МФР по правило следва да бъде съгласуван с времевата рамка на МФР за периода 2028 – 2034 г.

**Въздействие и изпълнение**

22. Следва да се засили допълнително ролята на бюджета на ЕС в подкрепа на ефективното изпълнение на целите на политиката на равнището на ЕС. Създава се хоризонтална рамка за проследяване на разходите и изпълнението на бюджета на ЕС, за да се отразят резултатите и напредъкът в реформите, постигнати чрез изразходваните от ЕС средства, и да се измери ефектът от бюджета на ЕС, за да се подпомогнат бъдещите решения относно политиката. Хоризонталната рамка на изпълнението следва също да допринесе за ограничаване на административната тежест за органите и бенефициерите, свързана с изпълнението на бюджета на ЕС.

23. Бюджетът следва да осигури значителен тласък, за да се увеличи въздействието на изразходваните от ЕС средства. Това включва достатъчна степен на съфинансиране между програмите. Освен това, в съответствие с общите усилия за консолидация, финансовите инструменти и бюджетните гаранции следва да бъдат допълнително оптимизирани, по-специално чрез финансовия инструментариум на Европейския фонд за конкурентоспособност и чрез „Глобална Европа“, като бюджетът се използва за мобилизиране на частни инвестиции. Макар да се отчитат възможностите, които предлага този тип финансиране, трябва внимателно да бъдат следени финансовите задължения, произтичащи от финансовите инструменти, бюджетните гаранции и финансовото подпомагане.

24. Програмите и инструментите на ЕС следва да допринасят по правомерен, социално балансиран, справедлив и икономически ефективен начин за постигането на дългосрочните ангажименти по Парижкото споразумение и за насърчаването на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Като част от усилията за постигане на резултати по тези приоритети най-малко 35% от бюджетните разходи на ЕС, с изключение на разходите, свързани с отбраната и сигурността, следва да подкрепят целите в областта на климата и околната среда. Това следва да бъде подпомагано от ефикасна, пропорционална и прозрачна методика. Бюджетът следва да гарантира, че разходите на ЕС са в съответствие с целите на Парижкото споразумение, принципа за ненанасяне на значителни вреди, целта на Европейския съюз в областта на климата за намаляване на емисиите с най-малко 55% до 2030 г. и целта за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., като същевременно се ограничава административната тежест за органите и бенефициерите.

25. Принципът за ненанасяне на значителни вреди ще се прилага по прозрачен и пропорционален начин, когато това е осъществимо и целесъобразно, в пълно съответствие с Регламента относно рамката за изпълнението. Насоки относно рационализираното прилагане на този принцип следва да се приемат чрез акт за изпълнение в рамките на процедурата по разглеждане, след тесни консултации с държавите членки. Насоките следва да определят областите на политиката или областите на интервенция, за които се счита, че са в съответствие без допълнителна оценка. За целите на тези насоки следва да се има предвид, че подпомагането, обвързано с условията за устойчиво земеделско управление, е в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди. Наред с това настоящите насоки ще определят случаите, в които прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди може да не е осъществимо или целесъобразно, като например кризисни ситуации, геостратегически императиви или други съображения от по-висш обществен интерес. В това отношение не е осъществимо или целесъобразно този принцип да се прилага по отношение на миграцията и управлението на границите, както и на отбраната и сигурността, включително военната мобилност.

26. За да се осигури доброто изпълнение на бюджета на ЕС и финансовите интереси на Съюза, МФР включва силни гаранции за зачитането на принципите на правовата държава и ефективното прилагане на Хартата на основните права, при пълно спазване на принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на държавите членки, които гаранции ще се прилагат по справедлив, безпристрастен и основан на факти начин, като се гарантира надлежно провеждане на процедурите.

27. Една стабилна и ефикасна система за одит и контрол ще гарантира законосъобразността и надеждността на плащанията, като се избягва дублирането на отговорности, и ще отчита принципа на пропорционалност.

## II. ФУНКЦИЯ 1 — ИКОНОМИЧЕСКО, СОЦИАЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО, РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ, МОРСКО ДЕЛО, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ

28. Целта на тази функция е да се осигури добавена стойност от ЕС чрез насърчаване на сближаването, възходящата конвергенция, икономическия растеж, конкурентоспособността, качествената заетост, устойчивостта и сигурността, чрез подкрепа на инвестициите и реформите за приобщаваща, устойчива, просперираща, автономна и сигурна Европа. Разходите по тази функция ще имат за цел намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия, насърчаване на привлекателността и развитието на селските райони, подкрепа за издръжливи, конкурентоспособни и устойчиви сектори на селското стопанство и рибарството в ЕС, както и стимулиране на синята икономика, инвестиране в хората, укрепване на отбранителните способности на Европейския съюз, укрепване на сигурността и управлението на миграцията и защита на външните граници на Европейския съюз, като същевременно се гарантира доброто функциониране на единния пазар в целия Европейски съюз. Тази функция ще покрива и погасяването на дълга по NextGenerationEU (NGEU).

29. Селското стопанство и рибарството са стратегически сектори за Европейския съюз, които осигуряват безопасни и висококачествени храни за Европейския съюз и играят ключова роля за световната продоволствена сигурност. Стабилизирането на доходите на земеделските стопани, привличането на бъдещо поколение земеделски стопани, гарантирането на продоволствената сигурност в рамките на Европейския съюз и подпомагането на прехода към икономически, екологично и социално издръжлив, устойчив и пазарно ориентиран селскостопански сектор с еднакви условия на конкуренция продължават да бъдат основни приоритети за общата селскостопанска политика, финансирана от бюджета на ЕС. В същия дух бюджетът на ЕС ще продължи да финансира устойчива обща политика в областта на рибарството (ОПОР).

30. Насърчаването на цялостното хармонично развитие на Европейския съюз и намаляването на различията чрез подкрепа за засилване на неговото икономическо, социално и териториално сближаване остават в основата на политиката на сближаване. Бюджетът на ЕС ще продължи да предоставя финансиране за инвестиции и структурни корекции във всички категории региони в съответствие с техните специфични предизвикателства, като се обръща специално внимание на по-слабо развитите региони. Регионите, граничещи с Русия или Беларус, които са засегнати от постоянни заплахи за сигурността, са изправени пред специфични предизвикателства.

31. Координираната дейност на равнище ЕС във връзка с ефективния контрол на външните граници е от съществено значение за осигуряване на по-ефикасно управление на миграцията и висока степен на вътрешна сигурност в Европейския съюз, като същевременно се спазва принципът на свободно движение на хора и стоки в рамките на Европейския съюз. Бюджетът на ЕС ще продължи да подкрепя засилването на вътрешната сигурност, включително с цел преодоляване на кризите в областта на сигурността и хибридните заплахи, произтичащи от променящите се геополитически предизвикателства, и изпълнението, укрепването и развитието на общата политика в областта на миграцията и убежището и на европейското интегрирано управление на границите и европейската визова политика. Ще бъдат осигурени полезни взаимодействия с външната политика с цел справяне с външното измерение на миграцията.

32. Размерът на поетите задължения по тази функция няма да надвишава 898 288 млн. евро:

| ФУНКЦИЯ 1 – ИКОНОМИЧЕСКО, СОЦИАЛНО И ТЕРИТОРИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО, РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ, МОРСКО ДЕЛО, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ<br><br>(в милиони евро, по цени от 2025 г.) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 г. | 2029 г. | 2030 г. | 2031 г. | 2032 г. | 2033 г. | 2034 г. |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността**

33. Европейският фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността ще бъде създаден, за да допринесе за постигането на следните цели на политиката:

– да подпомага прилагането на политиката на сближаване чрез намаляване на регионалните дисбаланси в Европейския съюз и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони и да насърчава европейското териториално сътрудничество, включително чрез подпомагане на проекти в областта на околната среда и трансевропейските мрежи;

– да подкрепя прилагането на политиката на сближаване чрез повишаване на качествената заетост, обучение, образование и умения и социалното приобщаване и чрез принос към социално справедлив преход към неутралност по отношение на климата;

– да подпомага изпълнението на общата селскостопанска политика на Европейския съюз;

– да подпомага изпълнението на общата политика на Европейския съюз в областта на рибарството;

– да защитава и укрепва основните права, демокрацията и принципите на правовата държава и да отстоява ценностите на Съюза;

– да подкрепя прилагането на политиките, свързани с убежището, миграцията и интеграцията, както и управлението на границите и визовата политика и вътрешната сигурност.

34. Фондът ще се изпълнява главно чрез предварително разпределени на национално равнище финансови пакети и при споделено управление.

35. Финансовият пакет по линия на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността ще възлиза на общо 740 612 млн. евро и ще бъде разпределен, както следва:

    i) 697 544 млн. евро за плановете за национално и регионално партньорство, от които:

        а) най-малко 195 024 млн. евро за действия за по-слабо развитите региони;

        б) най-малко 261 012 млн. евро за подпомагане на доходите по линия на общата селскостопанска политика („минимална сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП“);

        в) най-малко 3 550 млн. евро за интервенции по линия на общата политика в областта на рибарството („минимална сума за интервенции по ОПОР“);

        г) най-малко 30 608 млн. евро за мерки в областта на миграцията, управлението на границите и визите и вътрешната сигурност;

    ii) 7 970 млн. евро за плана Interreg;

    iii) 35 098 млн. евро за Механизма на ЕС.

    До 0,5% от общите средства се разпределят за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията.

36. Най-малко 14% от общата сума по фонда, включително плановете за национално и регионално партньорство, с изключение на минималните суми за подпомагане на доходите по ОСП и за интервенции по ОПОР и финансирането по линия на Социалния фонд за климата, ще бъдат предназначени за постигане на социалните цели на Европейския съюз.

37. Най-малко 10% от общата сума по плановете за национално и регионално партньорство, с изключение на минималните суми за интервенции по ОСП и по ОПОР и финансирането по линия на Социалния фонд за климата, ще бъдат предназначени за интервенции по ОСП.

38. Освен това се очаква плановете за национално и регионално партньорство да допринесат за 43% от общата сума за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, като се изключат разходите за отбрана и сигурност, както и тези за управлението на границите и визите и вътрешната сигурност.

*Планове за национално и регионално партньорство*

39. Държавите членки ще изготвят планове за национално и регионално партньорство в подкрепа на общите цели и, отчитайки конкретните предизвикателства и нужди на съответната държава членка и нейните региони, за да допринесат за шестте специфични цели и за съответните специфични цели по всяка подточка от разпоредбите за специфичните цели на Фонда. В плановете ще се определят реформите, инвестициите и другите интервенции, които допринасят за изпълнението на всички или на значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър в обхвата на специфичните цели на Фонда, доклада за върховенството на закона, националните препоръки по ОСП, препоръките за цифровото десетилетие, националните планове в областта на енергетиката и климата и съответните документи и стратегии в областта на вътрешните работи. При оценката на плана ще се вземат предвид и разпределените финансови средства, както и обхватът и мащабът на специфичните за всяка държава предизвикателства пред съответната държава членка, принципите на пропорционалност и равно третиране и дали съответните специфични за всяка държава препоръки са отразени в други национални планове или документи, приети на равнището на ЕС.

40. Плановете за национално и регионално партньорство ще бъдат изготвени и изпълнявани в съответствие с принципите на партньорство и многостепенно управление, включително националните, регионалните и местните органи, и в съответствие с институционалните, правните и финансовите рамки на държавите членки. За тази цел разработването на плановете трябва да отразява сътрудничеството с регионалните и другите публични органи и да защитава ролята на регионите.

41. Плановете за национално и регионално партньорство ще бъдат разделени на глави. Държавите членки могат да включат национални и секторни, както и регионални и териториални глави или комбинация от тях, като осигурят участието на множество заинтересовани страни. Всяка държава членка може да включи множество регионални и териториални глави. Плановете за национално и регионално партньорство могат да включват глави относно ОСП, за да допринесат за специфичната идентичност на ОСП.

42. При програмирането държавите членки ще осигурят подходящи инвестиции за мерки по политиката на сближаване във всички категории региони, като вземат предвид настоящите равнища на инвестиции. Ако разпределените средства за регионите в преход и по-силно развитите региони са по-ниски от 75% от сегашното равнище на инвестиции, държавите членки ще представят обосновка въз основа на обективни критерии.

43. Плановете ще бъдат оценени от Комисията в срок от четири месеца от представянето им и след това одобрени от Съвета. Измененията на плановете, които не са незначителни изменения или корекции, ще бъдат оценени от Комисията в срок от два месеца от представянето на изменения план и след това одобрени от Съвета.

44. Държавите членки могат да създадат управляващи органи на регионално равнище в съответствие със своите институционални и правни рамки, като осигурят прякото участие на регионалните органи в управлението и изпълнението на плановете. Регионалните управляващи органи могат да преговарят и да взаимодействат пряко с Комисията. Когато някоя държава членка определи повече от един управляващ орган, тя ще определи един или повече органа, които поемат координиращата функция, за да се гарантира съгласувано изпълнение на плана. Задачите на координационната функция могат да бъдат възложени на един или повече органа, като същевременно се гарантира, че всяка задача се възлага само на един орган. За да се гарантират приемственост и икономическа ефективност, държавите членки следва да надграждат, доколкото е възможно, върху съществуващите управленски структури и институции.

45. Извършването на плащанията ще се осъществява въз основа на изпълнението на съответните ключови етапи и цели или на съответните крайни резултати. Одитът ще се извършва, като се прилага принципът на единния одит.

46. Сума за гъвкавост, съответстваща на 25% от сумата, разпределена на държавите членки в рамките на плановете за национално и регионално партньорство, ще бъде предоставена за програмиране, както следва:

i) 5% за посрещане на спешни и специфични нужди за реагиране при кризисна ситуация преди междинния преглед. Евентуалният остатък ще бъде програмиран по време на междинния преглед за променящите се нужди;

ii) 15% след междинния преглед, за да се отговори на променящите се нужди;

iii) 5% за посрещане на спешни и специфични нужди за реагиране при кризисна ситуация след междинния преглед, считано от 2031 г. Евентуалният остатък ще бъде на разположение за програмиране по плана след юни 2033 г.

В сумата за гъвкавост няма да се взема предвид финансовият принос за плана Interreg и минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП.

47. Държавите членки могат да използват до две трети от сумата, налична за междинния преглед, за финансиране на интервенции или мерки по ОСП за селските райони, считано от 1 януари 2028 г.

48. В случай на криза държавите членки могат да поискат да изменят своите планове за национално и регионално партньорство, за да могат да реагират спрямо кризата. В искането си за изменение държавите членки следва, когато е възможно, да определят нуждите от препрограмиране в рамките на своите планове за национално и регионално партньорство с цел справяне с въздействието на кризата върху съществуващите мерки.

За природни бедствия и здравни кризи над праговете за Действието на ЕС за солидарност държавите членки могат също така да поискат подпомагане от Действието на ЕС за солидарност в рамките на Механизма на ЕС, в зависимост от наличието на финансиране. Всяка сума, получена от Механизма на ЕС, следва да бъде допълнена поне с равностойна сума от сумата за гъвкавост за кризи по плана, в зависимост от наличието на финансиране.

За природни бедствия и здравни кризи под праговете за Действието на ЕС за солидарност и за всички други кризи, включително плащания при кризи за земеделските стопани и кризи в областта на вътрешните работи, държавите членки могат да програмират своя размер на гъвкавост за справяне с последиците от кризата. За стабилизирането на селскостопанските пазари ще бъде предоставена финансова подкрепа от действието Единна предпазна мрежа на Механизма на ЕС. За кризи в областта на вътрешните работи държавите членки могат също така да получат финансова подкрепа от действието в областта на вътрешните работи на Механизма на ЕС.

Държавите членки ще подадат само едно искане за изменение на плана, в което се обобщават нуждите от финансиране от всички източници, и Комисията ще приеме едно решение за финансиране, свързано с това искане за изменение.

49. В случай на късно приемане на Фонда и свързаната с него рамка, следва да се предприемат подходящи мерки, за да се осигури подпомагане на доходите на земеделските стопани, считано от 2028 г. включително.

*Социални жилища и жилища на достъпни цени*

50. Държавите членки ще съсредоточат усилията си по-специално върху мерките за насърчаване на социалните жилища и жилищата на достъпни цени с цел предотвратяване и намаляване на изключването от жилищно настаняване, особено в райони с недостиг на жилища, включително чрез принос към инструмента InvestEU на Европейския фонд за конкурентоспособност (ЕФК) или националните насърчителни банки и институции за увеличаване на националните инвестиции. С цел ефективно предотвратяване и намаляване на изключването от жилищно настаняване, по-специално в райони с недостиг на жилища, част от ресурсите в рамките на действията на Съюза по линия на Механизма на ЕС ще се използват за предоставяне на гаранция по новия инструмент InvestEU на ЕФК за инвестиции в социални жилища на достъпни цени, допълвайки интервенциите в рамките на плановете за национално и регионално партньорство.

*Социален фонд за климата*

51. Социалните планове за климата в рамките на Социалния фонд за климата могат да бъдат интегрирани като отделни глави в плановете за национално и регионално партньорство, считано от 2028 г. Държавите членки могат да прехвърлят суми от разпределените им средства за 2026 г. и 2027 г. по линия на Социалния фонд за климата към своя план за национално и регионално партньорство.

*„Европа като катализатор“*

52. На разположение на държавите членки ще бъде предоставена подкрепа под формата на заем в размер на 134 000 млн. евро, която ще бъде изпълнена като част от техните планове за национално и регионално партньорство. Искането за подкрепа под формата на заем ще бъде свързано с допълнителни реформи, инвестиции и други интервенции. До 31 януари 2028 г. държавите членки ще посочат предварителното си намерение да поискат подкрепа под формата на заем.

53. Подкрепата под формата на заем ще се разпределя въз основа на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност. Делът на подкрепата под формата на заем за трите най-големи получатели няма да надвишава 60% от общата сума, налична за подкрепа.

*Механизъм на ЕС*

54. Ще бъде създаден Механизъм на ЕС, за да се повиши гъвкавостта и да се даде възможност на бюджета на ЕС да се справя по-ефективно с непредвидени кризи, както и да се финансират интервенции, които допълват и укрепват плановете за национално и регионално партньорство. Механизмът на ЕС ще се изпълнява при споделено, пряко или непряко управление и ще се състои от:

i) 32 438 млн. евро за действия на Съюза, включително за единна предпазна мрежа за реагиране на смущения на пазара и стабилизиране на селскостопанските пазари и за последиците от природни бедствия за земеделските стопани и рибарите; за действия, свързани с миграцията, управлението на границите и вътрешната сигурност; за действия в областта на околната среда, природата и климата, действия за солидарност в случай на природни бедствия и други действия на Съюза. Най-малко 8 032 млн. евро ще бъдат предназначени за действия за солидарност, 3 920 млн. евро – за единната предпазна мрежа, 10 094 млн. евро – за действия в областта на вътрешните работи.

ii) 2 660 млн. евро за резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети или кризи.

55. Неизползваното финансиране, свързано с единната предпазна мрежа и действията за солидарност в случай на природни бедствия, ще бъде пренесено за следващата година и може да бъде използвано до 2034 г.

*Бюджетни задължения*

56. Поемането на бюджетни задължения (по текущи цени) за всеки план за национално и регионално партньорство ще се извършва на годишни траншове, както следва:

i) 15,8% през 2028 г.

ii) 15,5% през 2029 г.

iii) 15,1% през 2030 г.

iv) 14,8% през 2031 г.

v) 14,4% през 2032 г.

vi) 12,8% през 2033 г.

vii) 11,6% през 2034 г.

*Категории региони*

57. За плановете за национално и регионално партньорство регионите от ниво 2 по NUTS се класифицират въз основа на стандартите на покупателната способност (СПС) на всеки регион, изчислени като се използват данните на ЕС за периода 2021 – 2023 г., както следва:

i) „По-слабо развити региони“, чийто БВП на глава от населението е под 75% от средния БВП на глава от населението за Европейския съюз;

ii) „Региони в преход“, чийто БВП на глава от населението е между 75% и 100% от средния БВП на глава от населението за Европейския съюз;

iii) „По-силно развити региони“, чийто БВП на глава от населението е над 100% от средния БВП на глава от населението за Европейския съюз.

*Подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика*

58. Бюджетът на ЕС ще продължи да предоставя подпомагане на доходите на земеделските стопани и подкрепа за устойчиво земеделие и производство на храни като част от общата селскостопанска политика, като постига целите, определени в Договорите, включително чрез осигуряване на справедлив жизнен стандарт за селскостопанската общност.

59. За да се запази важният статут на общата селскостопанска политика за европейския селскостопански сектор, в регламента за ОСП ще бъдат заложени някои разпоредби, специфични за общата селскостопанска политика. Регламентът за ОСП ще гарантира силна и интегрирана обща селскостопанска политика в рамките на плановете за национално и регионално партньорство.

60. Планираната средна помощ за хектар за подпомагане на доходите, основано на единица площ, от интервенциите по линия на общата селскостопанска политика няма да бъде по-малка от 90 EUR по текущи цени и няма да бъде повече от 240 EUR за всяка държава членка. Държавите членки със среден размер на стопанствата под три хектара могат да предоставят средна помощ на хектар над 240 EUR.

61. Може да бъде въведена прогресивно намаляваща скала за общото годишно подпомагане на доходите, основано на единица площ, в съответствие със следното:

i) за доходи, основани на единица площ, между 100 000 и 125 000 EUR годишната сума ще бъде намалена с 15%;

ii) за доходи, основани на единица площ, между 125 000 и 150 000 EUR годишната сума ще бъде намалена с 25%;

iii) за доходи, основани на единица площ, над 150 000 EUR годишната сума ще бъде намалена с 50%

Държавите членки могат да въведат допълнителни нива по прогресивно намаляващата скала под 100 000 евро.

62. Ще бъде въведен таван на общото годишно подпомагане на доходите, основано на единица площ, за големите бенефициери, в размер на 300 000 EUR.

63. Преди определянето на горна граница и прилагането на прогресивно намаляване държавите членки могат да изключат по-големия размер на основаното на площ подпомагане на доходите за младите земеделски стопани (допълнително подпомагане за младите земеделски стопани).

64. Сумата, получена в резултат на прогресивното намаляване и определянето на горна граница в дадена държава членка, ще остане част от сумата, налична за минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП в тази държава членка, с изключение на подкрепата за секторните интервенции, за които може да продължи да се прилага процент на съфинансиране от Съюза от 100%.

*Хоризонтални условия*

65. Ще бъдат въведени хоризонтални условия, за да се гарантира зачитането на принципите на правовата държава и спазването на Хартата на основните права при пълно спазване на принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на държавите членки. Държавите членки ще въведат и поддържат ефективни механизми, за да осигурят съответствието на мерките, подкрепени в техните планове, със съответните разпоредби на Хартата на основните права на Европейския съюз и със зачитането на принципите на правовата държава през целия период на изпълнението на Фонда. Когато е целесъобразно, Съветът ще участва в изпълнението на хоризонталните условия.

*Методика за разпределяне за плановете за национално и регионално партньорство*

66. Финансовите средства, разпределени за държавите членки в рамките на плановете за национално и регионално партньорство, ще бъдат определени, като се използват общ коефициент и коефициент за вътрешните работи, към които ще бъде добавен приносът от разпределените средства от Социалния фонд за климата за съответния период, ако държавите членки интегрират своя социален план за климата в своя план за национално и регионално партньорство. Към момента на представяне на първоначалния си план или с всяко искане за изменение държавите членки могат да поискат на доброволна основа да преразпределят до 10% от сумата, произтичаща от коефициента за вътрешните работи, за мерки по общия коефициент на разпределение, с изключение на мерките, които се покриват от минималните суми за подпомагане на доходите по ОСП и за интервенциите по ОПОР. Това искане се придружава от обосновка, базирана на обективни критерии.

*Общ коефициент на разпределение*

67. Общият коефициент ще бъде определен за всяка държава членка, както следва:

i) Средната стойност на дела на държавата членка от общото население на ЕС (2024 г.) и дела на държавата членка от общото население на ЕС, изложено на риск от бедност или социално изключване в селските райони (2024 г.).

ii) Средната стойност ще бъде умножена по стойността на квадрат на реципрочния относителен БНД на глава от населението във всяка държава членка в сравнение със средната стойност за ЕС, измерена по СПС (2023 г.), след като се включат следните корекции:

а) Разликата в регионалния просперитет се изчислява за всички региони от ниво 3 по NUTS, чийто БВП на глава от населението, измерен по СПС (2021 – 2023 г.), е под 75% от средния за ЕС. Разликата между относителния БВП на глава от населението на региона и 75% от средната стойност за ЕС ще бъде умножена по броя на населението в региона (2022 г.) и разделена на общото население на държавата членка (2022 г.).

б) Разликата в просперитета в селското стопанство се изчислява, като се вземе предвид разликата между директните плащания на равнището от 2027 г. за потенциално отговарящ на условията хектар (2022 г.) и 90% от средната стойност за ЕС за всяка държава членка. Тя ще бъде умножена по потенциално отговарящите на условията за подпомагане хектари в държавата членка (2022 г.) и ще бъде изразена по отношение на директните плащания на равнището от 2027 г. за държавата членка.

Общият коефициент, както е определен по-горе, ще бъде нормализиран на 100%. Таванът и предпазната мрежа, нормализирани на 100%, ще бъдат прилагани итеративно, докато делът на разпределените средства на нито една държава членка не бъде по-нисък от 80% или по-висок от 105% от нейния дял разпределени средства за периода 2021 – 2027 г. от съответните предварително разпределени средства при споделено управление.

*Разпоредби относно разпределянето на допълнителни средства*

68. На държавите членки, които се ползват от Кохезионния фонд в МФР за периода 2021 – 2027 г., ще бъде предоставена допълнителна сума в размер на 5 203 млн. евро, която ще бъде разпределена в съответствие с разликата в абсолютно изражение между разпределените им средства за периода 2028—2034 г., изчислени съгласно общия коефициент, и 94 % от разпределените им средства за периода 2021—2027 г., с горна граница от 1 500 милиона евро на държава членка. Тази допълнителна сума ще бъде предназначена за финансиране на мерки извън тези, които се покриват от минималните суми за подпомагане на доходите по ОСП и за интервенциите по ОПОР.

69. Допълнителна сума от 1 771 млн. евро ще бъде предоставена на държавите членки за интервенции по линия на общата политика в областта на рибарството.

70. Ще продължи предоставянето на финансиране за най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, и за северните слабо населени региони, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6 към Акта за присъединяване от 1994 г. За тази цел на държавите членки, в които се намират най-отдалечените региони от ниво 2 по NUTS и северните слабо населени региони от ниво 2 по NUTS, ще бъдат разпределени допълнителни специални средства, съответстващи на интензитет на помощта от 40 EUR на жител на година. Тези средства ще бъдат разпределени на държавите членки пропорционално на общото население на тези региони.

*Коефициент за вътрешните работи*

71. Коефициентът за вътрешните работи ще бъде определен, както следва:

i) 45% за управление на границите с 90% от дела на държавата членка от всички морски граници на ЕС и външни сухопътни граници на ЕС със съседни държави в континентална Европа, различни от държавите от ЕС, държавите от Шенген и държавите от ЕАСТ, и 10% от дела на държавата членка от общия брой единни визи на ЕС, подадени за краткосрочен престой (2024 г.). Държавите членки с пряка външна граница с Русия или Беларус ще имат коефициент 1,25 за тези конкретни граници в рамките на външните граници.

ii) 35% за миграцията, интеграцията и убежището въз основа на средната стойност на:

– дела на държавата членка от общия брой на кандидатите за убежище в Европейския съюз (2022 – 2024 г.);

– дела на държавата членка от общия брой на първоинстанционните положителни решения по молби за убежище в Европейския съюз (2022 – 2024 г.);

– дела на държавата членка от общия брой на лицата, ползващи се с временна закрила в Европейския съюз, от държави извън ЕС (2022 – 2024 г.); и

– дела на държавата членка от общия брой на гражданите на трети държави, върнати след заповед за напускане (2022 – 2024 г.).

iii) 20% за вътрешна сигурност с нормализиране на 40% от дела на държавата членка от населението на ЕС (2024 г.), 45% от инвертния БНД на глава от населението на държавата членка, измерен по СПС (2023 г.), в сравнение със средния за ЕС и 15% от дела на държавата членка от площта на ЕС.

72. Сума в размер до 400 млн. евро за специалната транзитна схема ще бъде разпределена в рамките на плана на Литва за интегрирано управление на външните граници и за общата визова политика.

*Минимална сума за по-слабо развитите региони в рамките на плановете за национално и регионално партньорство*

73. Държавите членки ще разпределят минимална сума за по-слабо развитите региони, която ще бъде определена чрез умножаване на броя на населението, което живее в по-слабо развити региони (2021 – 2023 г.), като дял от общото население на държавата членка (2021 – 2023 г.) по предварително разпределения пакет за плановете за национално и регионално партньорство, като се изключат минималните суми за подпомагане на доходите по ОСП и за интервенциите по ОПОР.

    Ще се прилага коефициент от 1,16, ако БНД на глава от населението на дадена държава членка, измерен по СПС (2021 – 2023 г.), е под 75% от средния за ЕС.

    За всички държави членки ще се прилагат таван и предпазна мрежа за по-слабо развитите региони, като сумата, разпределена за по-слабо развитите региони, ще бъде не по-малка от 90% или не по-голяма от 112,5% от последно приетото разпределение (юни 2025 г.) на средства за по-слабо развитите региони за периода 2021 – 2027 г.

*Минимални суми за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП и за интервенции по ОПОР в рамките на плановете*

74. Минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП за всяка държава членка ще се основават на разпределените средства за общата селскостопанска политика през 2027 г. Минималните суми за интервенции по ОПОР ще се основават на разпределените средства по линия на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури за периода 2021 – 2027 г.

*Методика за разпределяне на средствата по Interreg*

75. За Interreg разпределените средства за държавите членки ще се определят, както следва:

    i) 45,8% въз основа на общото население на всички гранични региони от ниво 3 по NUTS и на други региони от ниво 3 по NUTS, в които най-малко половината от регионалното население живее в рамките на 25 километра от границата (2021 г.);

    ii) 30,5% въз основа на населението, което живее в рамките на 25 километра от границата (2021 г.);

    iii) 20% въз основа на общото население (2022 – 2024 г.);

    iv) 3,7% въз основа на населението на най-отдалечените региони (2022 – 2024 г.).

76. Делът на трансграничното сътрудничество съответства на сумата от отделните тежести на критериите по подточки i) и ii). Делът на транснационалното сътрудничество съответства на тежестта на критерия по подточка iii). Делът на сътрудничеството в най-отдалечените региони съответства на тежестта на критерия по подточка iv).

*Предварително финансиране и съфинансиране*

77. Комисията ще изплати предварително финансиране въз основа на подкрепата, отпусната за плановете за национално и регионално партньорство. Предварителното финансиране ще бъде изплатено, както следва:

i) 2028 г.: 4%. Ако решенията за изпълнение не бъдат приети от Съвета до 30 ноември 2028 г., това предварително финансиране ще бъде добавено към сумата за 2029 г. и 2030 г.

ii) 2029 г.: 3%.

iii) 2030 г.: 3%.

За най-отдалечените региони и Interreg предварителното финансиране ще се изплаща, както следва:

i) 2028 г.: 4%,

ii) 2029 г.: 4%,

iii) 2030 г.: 4%,

или изцяло в годината на одобрение на главата от плана Interreg.

78. Процентът на съфинансиране от Съюза за плановете за национално и регионално партньорство няма да надвишава:

i) 85% за по-слабо развитите региони и най-отдалечените региони,

ii) 60% за регионите в преход,

iii) 40% за по-силно развитите региони.

Когато не е възможно да се определи делът на изпълнение в дадена категория региони, процентът на съфинансиране от Съюза ще се изчислява, като се използва среднопретеглената с оглед на населението стойност на приложимите проценти на участие на региона.

Държавите членки, съставени от един регион, който е променил категорията си в сравнение с МФР за периода 2021 – 2027 г. от регион в преход към по-силно развит регион, могат да изберат да приложат ставка на съфинансиране от Съюза в размер на 60%.

79. Процентът на съфинансиране от Съюза за Interreg няма да надвишава 80%. За най-отдалечените региони и трансграничното сътрудничество по външните граници процентът на съфинансиране няма да надвишава 85%.

80. За интервенции, свързани с общата селскостопанска политика, процентът на съфинансиране от Съюза няма да надвишава посоченото по-долу.

i) 100% за следните мерки: прогресивно намаляващо подпомагане на доходите, основано на единица площ, обвързано с производството подпомагане на доходите, специално плащане за култура – памук, и подпомагане за дребни земеделски стопани. Тези интервенции могат да се финансират само от минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП или сумата, която се равнява на максимум две трети от наличната за междинния преглед сума, когато се използва за финансиране на интервенции по ОСП.

ii) 100% за специфичния режим на снабдяване и мерките за подпомагане на местните селскостопански продукти в най-отдалечените региони, които ще се финансират от съответната държава членка от отпуснатите ѝ финансови средства, въз основа на общия коефициент.

iii) 85% за други интервенции в най-отдалечените региони.

iv) 70% за други мерки за селското стопанство, финансирани в рамките на минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП.

v) 70% за интервенции в рамките на схемата на ЕС за училищата.

vi) 70% за секторите в рамките на общата организация на пазарите.

За интервенциите по линия на ОСП, свързани с LEADER, подкрепата за обмен на знания, териториалното и местното сътрудничество, плащанията при кризи за земеделските стопани и интервенциите на малките острови в Егейско море, както и финансирането извън минималната сума за интервенции за подпомагане на доходите по ОСП, държавите членки могат да прилагат процентите на съфинансиране за ОСП или стандартните проценти на съфинансиране от Съюза.

81. За интервенциите по линия на общата селскостопанска политика максималният размер на подпомагането ще бъде:

i) 75% за инвестиции за земеделски и горски стопани, с изключение на инвестиции, насочени към млади земеделски стопани, където той ще бъде 85%, и за екологосъобразни инвестиции в непроизводствени дейности, където ще бъде 100%;

ii) 75% за секторни интервенции, с възможност държавите членки да ги увеличат до:

– до 95% за интервенции, свързани с приемствеността между поколенията, научните изследвания и иновациите, управлението на риска или околната среда и климата, както и за организации на производители, изпълняващи оперативни програми за първи път;

– 100% за интервенции за компенсиране на производители за загуба на приходи или за интервенции, свързани с изтегляния от пазара за безплатно разпространение, които не надвишават 5% от обема на продукцията, предлагана на пазара от организация на производители;

iii) 70% за инструменти за управление на риска.

82. За интервенциите по линия на общата политика в областта на рибарството максималният размер на подпомагането ще бъде до 100% с възможни диференцирани ставки за конкретни категории интервенции.

83. За интервенции в рамките на общата политика в областта на рибарството съфинансирането от Съюза за компенсиране на допълнителните разходи в най-отдалечените региони ще бъде 100%.

84. За интервенции в областта на вътрешните работи, свързани с презаселването и хуманитарния прием, прехвърлянето на кандидати за международна закрила, оперативни разходи, които трябва да бъдат покрити от приходите от ETIAS и разходи, свързани със специалната транзитна схема, както и финансовите вноски от годишния солидарен резерв, съфинансирането от Съюза ще бъде 100%. За други интервенции в областта на вътрешните работи базовата стойност на съфинансирането от Съюза няма да бъде по-висока от 75%.

*Правила за отмяна на поети задължения*

85. С изключение на някои интервенции по общата селскостопанска политика Комисията автоматично ще отмени всеки дял от бюджетното задължение за даден план за национално и регионално партньорство и за глава от плана Interreg, които не са били използвани за предварително финансиране или за които не е било подадено заявление за плащане до 31 декември на втората година след годината на бюджетното задължение.

86. Бюджетните задължения, отменени в резултат на неизпълнение на хоризонталните условия на Хартата и принципите на правовата държава за период от една година, могат да бъдат предоставени отново от бюджетния орган за използване по други инструменти или програми на ЕС, изпълнявани при пряко или непряко управление, по-специално тези в подкрепа на демокрацията в Европа, гражданското общество, ценностите на Съюза или борбата с корупцията.

**Подкрепа за общността на кипърските турци**

87. По тази функция ще се финансира и подкрепата за общността на кипърските турци. Индикативният финансов пакет, отпуснат за програмата, ще бъде в размер на 389 млн. евро.

**Подкрепа за програмата PEACE PLUS**

88. Общо 150 млн. евро ще бъдат разпределени за програма PEACE PLUS в подкрепа на мира и помирението и продължаване на трансграничното сътрудничество между Севера и Юга.

**Погасяване на задълженията по NextGenerationEU**

89. Погасяването на средствата, заети на капиталовите пазари за справяне с последиците от кризата с COVID-19 (NGEU), включващо плащането на главницата, лихвените плащания и свързаните с тях разходи, ще бъде финансирано по тази функция. Погасяването ще започне през 2028 г., за да се гарантира стабилно и предвидимо намаляване на задълженията до 31 декември 2058 г. Общата сума за периода 2028 – 2034 г. ще бъде 140 411 млн. евро, използвани изключително за покриване на погасителните вноски, лихвените плащания и свързаните с тях разходи. Превишаването на разходите или икономиите от лихвени плащания и свързаните с тях разходи съответно ще намалят или увеличат размера на плащането по главницата, като гарантират фиксирана годишна сума за финансиране по линия на NGEU.

**Европейска агенция за гранична и брегова охрана**

90. С цел да се подкрепи споделената отговорност за гарантиране на сигурността на външните граници, като същевременно се гарантира свободното движение на хора в рамките на Европейския съюз, действията в областта на вътрешните работи ще бъдат допълнени от действията, извършвани от подсилената Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) с разпределени средства в размер на 6991 млн. евро.

## III. ФУНКЦИЯ 2 „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ“

91. Конкурентоспособността, просперитетът и сигурността са приоритети и действия на ЕС, които имат значителна добавена стойност за всички държави членки в целия Европейски съюз. Инициативите по тази функция следва да допринасят за укрепване на европейската конкурентоспособност в областта на технологиите, включително за двойна употреба, и на стратегическите сектори за подпомагане на съвместните научни изследвания, за увеличаването на иновациите, внедряването на промишлени и инфраструктурни решения и производство, в подкрепа на проекти и дружества, включително малки и средни предприятия (МСП), както и за привличането на частни, институционални и национални инвестиции. Тази функция ще допринася и за гражданската защита и подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации, за подпомагането и финансирането на уменията, образованието, солидарността, културата, медиите, демокрацията и европейските ценности, както и за подкрепа на функционирането на единния пазар.

92. Размерът на поетите задължения по тази функция няма да надвишава 437 683 млн. евро:

| ФУНКЦИЯ 2 – КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ, ПРОСПЕРИТЕТ И СИГУРНОСТ<br><br>(в милиони евро, по цени от 2025 г.) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Европейски фонд за конкурентоспособност**

93. Ще бъде създаден Европейски фонд за конкурентоспособност, за да се укрепи европейската конкурентоспособност, по-специално в стратегически сектори и технологии по инвестиционния път, въз основа на открити, конкурентни и справедливи процедури за възлагане. С ангажимент за високи постижения в основата си ЕФК ще гарантира равни възможности за достъп до финансиране, ще подобри развитието на бизнеса и ще засили сътрудничеството и изграждането на капацитет, за да отключи потенциала за иновации в целия Европейски съюз. Особено внимание ще бъде отделено на МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация във всички държави членки.

94. В настоящия геополитически контекст, в рамките на ЕФК ще бъде отделено специално внимание на стратегически инициативи и проекти с европейска добавена стойност, например GOVSATCOM, IRIS$^2$, „Галилео“, „Коперник“ и услугите за наблюдение на Земята за нуждите на правителствата, както и на допълнителни инвестиции в изкуствен интелект, квантови технологии и други критични и нововъзникващи технологии. Това следва да допринесе за укрепване на технологичното лидерство, промишления капацитет и стратегическата автономност на Европейския съюз, като същевременно се подкрепят разработването и внедряването на авангардни технологии и иновации, така че Европейският съюз да остане конкурентоспособен и устойчив.

95. Индикативният финансов пакет за изпълнение на ЕФК за периода 2028 – 2034 г. ще възлиза на 160 963 млн. евро. Финансовият пакет ще бъде разпределен индикативно, както следва:

i) 7567 млн. евро за общи цели

ii) 20 184 млн. евро за прехода към чиста енергия и декарбонизацията на промишлеността

iii) 15 703 млн. евро за подкрепа на здравеопазването, биотехнологиите, селското стопанство и биоикономиката

iv) 39 654 млн. евро за цифрово лидерство

v) 77 855 млн. евро за устойчивост и сигурност, отбранителна промишленост и космическо пространство.

96. Заедно ЕФК, „Хоризонт Европа“ и Фондът за иновации, които представляват пакет от над 380 000 млн. евро по текущи цени, ще предоставят съгласувана подкрепа за конкурентоспособността на Европейския съюз по време на целия инвестиционен път. ЕФК може да подкрепя важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ), при условие че има национално съфинансиране и последващи проекти въз основа на резултатите от ВПОИ, при условие че има значителни частни инвестиции.

97. Инструментът InvestEU на ЕФК ще служи като хоризонтален инструмент за изпълнение на вътрешните политики на ЕС за преодоляване на неефективността на пазара или неоптималните инвестиционни условия чрез бюджетни гаранции и финансови инструменти. Инструментът InvestEU на ЕФК ще се изпълнява от партньорите в отворена архитектура, като се използва експертният опит на всички партньори по изпълнението, включително националните насърчителни банки, като същевременно се отчита специалната роля на групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), когато най-малко 50% от минималната гаранция на ЕС в рамките на раздел „ЕС“ ще бъдат предоставени на групата на ЕИБ и най-малко 25% ще бъдат предоставени на други партньори по изпълнението. Инструментът InvestEU на ЕФК може да предоставя подкрепа по други програми на ЕС в съответствие с целите, определени в тези програми. Максималният размер на бюджетната гаранция по раздел „ЕС“ на инструмента ЕФК InvestEU ще бъде в размер на 75 000 млн. евро (по текущи цени).

98. Минималният размер на подкрепата от ЕС от ЕФК, предоставена чрез инструмента InvestEU на ЕФК, ще бъде в размер на 14 790 млн. евро (по текущи цени). Финансирането от компонентите на политиката, което ще се използва за увеличаване на минималния размер на подкрепата от ЕС по линия на ЕФК, предоставяна чрез инструмента InvestEU на ЕФК, ще бъде най-малко 5% от комбинираните разпределени средства на компонентите на политиката.

99. От 1 януари 2028 г. приходите, възстановяванията и събиранията от финансови инструменти, финансирани от ЕФК и предшествениците на InvestEU на ЕФК, и излишъците от бюджетните гаранции, установени във вътрешните политики до края на 2027 г., ще се използват за предоставяне на подкрепа от ЕС по линия на инструмента InvestEU на ЕФК.

100. От съществено значение е европейското финансиране да допринася за внедряването на стратегическите технологии, разработени в Европейския съюз. Във връзка с това в процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане може да се определят условия за допустимост, за да се гарантира конкурентоспособността на Европейския съюз, включително защитата на икономическите интереси и автономността на Европейския съюз, когато е необходимо и целесъобразно, чрез преференциални условия, например ограничения или стимули за субектите на Съюза, като същевременно се ограничава нарушаването на единния пазар.

Подкрепата по линия на ЕФК за политиката в областта на отбранителната промишленост ще бъде отворена за участието на членове на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членове на Европейското икономическо пространство, Украйна, Обединеното кралство и Канада. Освен това трети държави, с които Европейският съюз сключва партньорство в областта на сигурността и отбраната, обхващащо участието в подкрепата по линия на ЕФК за политиката в областта на отбранителната промишленост, също могат да участват при определени условия, включително справедлив баланс между приноса и ползите, и при условие че тези държави не влизат в противоречие с интересите на Европейския съюз и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, определени в отделно споразумение в съответствие с процедурите по член 218 от ДФЕС.

101. В изключителни и надлежно обосновани случаи ЕФК ще включва възможност за ускорено подпомагане за проекти от приоритетен обществен интерес или с критична чувствителност към времето, които иначе не биха могли да бъдат ефективно изпълнени съгласно обичайните правила и които ще се ползват от някои допълнения, изключения и дерогации от приложимото право по време на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане или изпълнението на подпомаганите дейности.

102. ЕФК ще подкрепи силна европейска отбранителна технологична и индустриална база, за да се гарантира способността на Европейския съюз да реагира на нововъзникващи предизвикателства в областта на сигурността включително чрез подкрепа за украинската отбранителна технологична и индустриална база.

*„Хоризонт Европа“*

103. „Хоризонт Европа“ е тясно свързана с ЕФК, като поставя научните изследвания и иновациите в центъра на икономическата и инвестиционната стратегия на Европейския съюз. Подпомагането за научните изследвания, развойната дейност и иновациите по всички стълбове на „Хоризонт Европа“ ще се основава на високи постижения. Същевременно трябва да продължат да се преодоляват различията в участието и в областта на иновациите. За тази цел „Хоризонт Европа“, ръководена от принципа на високите постижения, ще повиши капацитета за научни изследвания и иновации в държавите, обхванати от разширяване на участието, и в държавите в преход чрез стълб IV (Европейско научноизследователско пространство).

104. От 2030 г. нататък мерките за изграждане на капацитет ще се ограничават до държавите, обхванати от разширяване на участието, и държавите в преход, които са увеличили своите номинални разходи за публични инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, което включва публичните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в областта на сигурността и отбраната през последната известна година в сравнение с предходната година.

105. Държавите в преход също ще имат достъп до мерки за изграждане на капацитет по стълб IV с диференцирани условия в сравнение с държавите, обхванати от разширяване на участието, например по-ниски проценти на финансиране от ЕС.

106. Индикативният финансов пакет за „Хоризонт Европа“ за периода 2028 – 2034 г. ще бъде в размер на 140 000 млн. евро, от които:

i) 35 263 млн. евро за Високи постижения в научната област;

ii) 60 700 млн. евро за Конкурентоспособност и общество;

iii) 31 028 млн. евро за Иновации;

iv) 13 009 млн. евро за Европейското научноизследователско пространство, от които 4310 млн. евро за разширяване на участието.

**Механизъм за свързване на Европа**

107. Механизмът за свързване на Европа има за цел да ускори инвестициите в областта на трансевропейските мрежи за транспорт и енергетика, включително за военна мобилност, като привлече финансиране както от публичния, така и от частния сектор, и като улесни трансграничното сътрудничество в областта на енергията, и по-специално енергията от възобновяеми източници. Инвестициите във военната мобилност ще се съсредоточат върху четирите приоритетни коридора на ЕС за военна мобилност, включително по коридорите на ЕС за военна мобилност от критично значение в регионите по източните външни граници и в Черноморския регион.

108. Индикативният финансов пакет за изпълнение на Механизма за свързване на Европа за периода 2028 – 2034 г. ще бъде в размер на 61 859 млн. евро, от които:

    i) 40 610 млн. евро за транспорт и военна мобилност, от които 13 961 млн. евро за военна мобилност;

    ii) 21 249 млн. евро за енергетика.

109. Максималното съфинансиране от Съюза следва да бъде:

    i) 50% за проучвания, необходими за подготовка на изпълнението на проектите;

    ii) 50% за строителни работи, свързани с транспортния сектор, които ще се увеличат на 75% за държавите членки с БНД на глава от населението под 90% от средния за ЕС;

    iii) 50% за строителни работи, свързани с енергийния сектор;

    iv) 75% за действия в енергийния сектор, допринасящи за разработването на проекти от общ интерес, включително проекти, които имат за цел да се сложи край на енергийната изолация и да се премахнат участъците с недостатъчен капацитет на междусистемните връзки, да се насърчи енергийната ефективност и защитата и устойчивостта на енергийната инфраструктура, както и да се гарантира сигурността на доставките, включително чрез съхранение;

    v) 60% за строителни работи в транспортния и енергийния сектор, предприети в най-отдалечените региони.

**Гражданска защита и подготвеност и реакция при извънредни здравни ситуации**

110. Новият Механизъм за гражданска защита на Съюза и подкрепата от Съюза за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации ще предоставят подкрепа за предотвратяване, подготовка и реагиране на всички видове природни и причинени от човека бедствия, включително трансгранични здравни заплахи, които могат да възникнат в рамките на Европейския съюз или извън него. Индикативният финансов пакет, отпуснат за програмата, ще бъде в размер на 6148 млн. евро.

**Образование, култура, демокрация и европейски ценности**

111. „Еразъм+“ ще подкрепя висококачественото образование и обучение и ще предоставя възможности за учене и мобилност за млади хора, стажанти, студенти и учители. „Еразъм+“ ще подкрепя също участието на младите хора в дейности за солидарност и сътрудничество в областта на спорта. Индикативният финансов пакет, отпуснат за програмата, ще бъде 34 713 млн. евро с индикативни разпределени средства съответно за образование и обучение, за младежта и спорта.

112. AgoraEU ще обедини подкрепата за демокрацията, културата, медиите и гражданското общество. Индикативният финансов пакет, отпуснат за програмата, ще бъде 5324 милиона евро с индикативно разпределение съответно за културата, медиите и демокрацията, гражданите, равенството, правата и ценностите.

**Научни изследвания и ядрена безопасност в рамките на Евратом**

113. Тази функция ще продължи да подкрепя програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия с индикативен финансов пакет от 7786 млн. евро, от които 4941 млн. евро ще допринесат за проекта ITER.

114. Инструментът за сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения ще разполага с индикативен финансов пакет от 818 млн. евро. Подпомагането за извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва ще продължи с индикативен финансов пакет от 604 млн. евро и с максимален процент на съфинансиране от Съюза в размер на 86%.

**Други програми**

115. По тази функция също така ще се предоставя финансиране за програма „Правосъдие“ с индикативен финансов пакет в размер на 496 млн. евро, програма „Перикъл V“ с индикативен финансов пакет в размер на 7 млн. евро и програма „Единен пазар и митници“, обхващаща функционирането на единния пазар, митническия съюз, данъчното облагане и борбата с измамите, с индикативен финансов пакет в размер на 4431 млн. евро.

## IV. ФУНКЦИЯ 3 „ГЛОБАЛНА ЕВРОПА“

116. По тази функция се финансира външната дейност на Европейския съюз, по-специално международните партньорства, включително сътрудничеството за развитие, хуманитарната помощ и помощта за държавите кандидатки и потенциални кандидатки, които се подготвят за присъединяване към Европейския съюз. Финансирането на външната дейност ще бъде по-опростено, по-целенасочено и по-гъвкаво, като същевременно ще се запази предвидимостта на подкрепата от ЕС. То ще утвърждава и насърчава ценностите и стратегическите интереси на Съюза, като същевременно стимулира взаимноизгодни партньорства. Финансирането ще гарантира правилното изпълнение на международните ангажименти на Европейския съюз, включително целите за устойчиво развитие и Парижкото споразумение, както и външното измерение на миграцията и продължаващата непоколебима подкрепа за Украйна.

117. Размерът на поетите задължения по тази функция няма да надвишава 150 138 млн. евро:

| ФУНКЦИЯ 3 – ГЛОБАЛНА ЕВРОПА<br><br>(в милиони евро, по цени от 2025 г.) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 г. | 2029 г. | 2030 г. | 2031 г. | 2032 г. | 2033 г. | 2034 г. |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Инструмент „Глобална Европа“**

118. Инструментът „Глобална Европа“ ще обслужва широк спектър от политики на ЕС, включително подкрепа за държавите кандидатки и потенциални кандидатки при подготовката им за бъдещо членство в Европейския съюз, както и действия, свързани с политиката за съседство, международните партньорства, включително сътрудничеството за развитие, хуманитарната помощ, подкрепата за Украйна и външните аспекти на други политики на Съюза. Инструментът „Глобална Европа“ ще даде възможност на Европейския съюз, в сътрудничество с държавите членки, да реагира всеобхватно на незаконната миграция и принудителното разселване по начин, който е съгласуван с глобалния подход към миграцията и допълва вътрешното измерение на миграционната политика на ЕС. Подкрепата по линия на Инструмента ще бъде насърчавана чрез широк набор от инструменти, като се гарантират полезни взаимодействия с ЕФК и съгласуваност с изпълнението на стратегията за Global Gateway.

119. Инструментът „Глобална Европа“ ще се изпълнява предимно чрез географски действия, подлежащи на програмиране, допълнени, когато е уместно, от действия, които не подлежат на програмиране. Действията, подлежащи на програмиране, ще представляват най-малко 70% от разходите в рамките на Инструмента. Действията, които не подлежат на програмиране, ще включват действия за хуманитарна помощ в съответствие с регламента за хуманитарната помощ, макрофинансова помощ, действия за справяне с кризи, мир и нужди на външната политика, устойчивост и конкурентоспособност.

120. Инструментът „Глобална Европа“ ще разполага с индикативен финансов пакет в размер на 142 183 млн. евро. Финансовият пакет ще бъде разпределен индикативно, както следва:

i) 30 927 млн. евро за стълба за разширяване и за Европа

ii) 30 754 млн. евро за стълба за Близкия изток, Северна Африка и Персийския залив

iii) 43 360 млн. евро за стълба за Субсахарска Африка

iv) 12 213 млн. евро за стълба за Азия и Тихоокеанския басейн

v) 6549 млн. евро за стълба за Северна и Южна Америка и Карибския басейн

vi) 8446 млн. евро за глобалния стълб

vii) 9934 млн. евро за резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети.

Най-малко 90% от разходите в рамките на Инструмента отговарят на критериите за официална помощ за развитие, включително устойчива и целенасочена подкрепа за най-слабо развитите държави. Разходите за подкрепа на Украйна следва да бъдат изключени от тази цел.

От общия индикативен финансов пакет на Инструмента, индикативна сума в размер на 25 000 млн. евро (по текущи цени) следва да бъде предназначена за хуманитарна помощ.

От общия индикативен финансов пакет на инструмента, индикативни 10% следва да бъдат предназначени за действия в подкрепа на външното измерение на миграцията, включително първопричините за миграцията.

121. Съветът ще играе централна роля през целия процес на планиране и прилагане на Инструмента, включително чрез предоставяне на предварително стратегическо и политическо ръководство, надзор на мобилизирането на помощ за нововъзникващи предизвикателства и приоритети и наблюдение на изпълнението и резултатите.

122. Инструментът следва да дава възможност за предоставяне на подкрепа с максимален размер от 80 000 млн. евро (по текущи цени) под формата на бюджетни гаранции, заеми от Евратом, заеми под формата на макрофинансова помощ, и заеми, основани на политиката, по-специално на държави партньори, които изпълняват основани на резултатите планове. Заемите, основани на политиката, ще се предоставят чрез актове за изпълнение. На ЕИБ ще бъде отпусната индикативна сума от 15 270 млн. евро (по текущи цени).

123. Неизползваните бюджетни кредити за поети задължения и за плащания по този инструмент ще бъдат автоматично пренасяни за следващата финансова година.

124. Всяка част от бюджетно задължение за действие, която до 31 декември на петата година след поемането на бюджетното задължение, не е била използвана за предварително финансиране или извършване на междинни плащания, или за която не е представен заверен отчет за извършени разходи или не е представена заявка за плащане, ще бъде автоматично отменена.

**Подкрепа за Украйна**

125. Европейският съюз ще продължи да предоставя финансова подкрепа на Украйна за процеса на присъединяване и дългосрочното ѝ възстановяване. За периода 2028 – 2034 г. резерв за Украйна предоставя подкрепа в размер до 88 869 млн. евро под формата на:

    i) провизиране за бюджетни гаранции и подкрепа, различни от заеми, финансирани от резерв за Украйна, над таваните на МФР, с годишен таван от 13 500 млн. евро;

    ii) подкрепа под формата на заем, гарантирана от маржа.

    Европейският съюз може да предостави подкрепа на Украйна под формата на бюджетна гаранция в размер до 42 658 млн. евро. На ЕИБ ще бъде отпусната минимална индикативна сума от 12 000 млн. евро.

126. В допълнение към тази нова подкрепа, предоставена на Украйна за периода 2028 – 2034 г., Европейският съюз може да предостави субсидия за разходи по заеми над таваните на МФР.

127. Може да се даде приоритет на допълнителното финансиране за Украйна от стълба за разширяване, европейския и глобалния стълб и от резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети за подкрепа под формата на хуманитарна помощ и други надлежно насочени дейности, като същевременно се запазва предвидимостта на подкрепата за други партньори.

128. Съветът ще продължи да участва активно в управлението на подкрепата за Украйна.

**Външна дейност извън рамките на инструмента „Глобална Европа“**

129. По тази функция ще бъдат финансирани и индикативни финансови средства в размер на 2864 млн. евро за общата външна политика и политика на сигурност, 1069 млн. евро за споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство и регионални организации за управление на рибарството и 887 млн. евро за отвъдморските страни и територии, включително Гренландия.

**Европейски механизъм за подкрепа на мира**

130. Европейският механизъм за подкрепа на мира ще продължи да функционира като извънбюджетен инструмент за финансиране на действия в областта на сигурността и отбраната за периода 2028 – 2034 г. Финансовият таван за механизма ще бъде 27 104 млн. евро и ще се финансира чрез вноски от държавите членки въз основа на алгоритъм за вноските на база БНД.

## V. ФУНКЦИЯ 4 – „АДМИНИСТРАЦИЯ“

131. Една високо професионална европейска публична администрация, подбрана на възможно най-широк географски принцип, има основна роля за подпомагане на Европейския съюз в изпълнението на приоритетите му и осъществяването на политиките и програмите от общ европейски интерес. Същевременно усилия за опростяване във всички области на политиката, включително чрез пакетите „Омнибус“ и рационализирането на структурата на МФР, както и въвеждането на нови технологии, включително изкуствен интелект, следва да доведат до намаляване на административната тежест и съответните икономии. Като се отчитат променящите се изисквания към европейската публична администрация с оглед на променящите се приоритети, от решаващо значение продължава да бъде непрекъснатото подобряване на нейната гъвкавост, ефикасност, прозрачност и ефективност.

132. Бюджетните кредити за поети задължения по тази функция, възлизащи на сума в размер на 96 407 млн. евро, която обхваща административните разходи на институциите и европейските училища и пенсиите, няма да надхвърлят следните равнища:

| ФУНКЦИЯ 4 – АДМИНИСТРАЦИЯ<br><br>(в милиони евро, по цени от 2025 г.) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 г. | 2029 г. | 2030 г. | 2031 г. | 2032 г. | 2033 г. | 2034 г. |
| X | X | X | X | X | X | X |

133. Таваните по тази функция ще бъдат определени по такъв начин, че да се избегнат прекомерни маржове и, като се имат предвид промяната на приоритетите и повишаването на ефективността, което ще трябва да се постигне, да отразяват стабилизирания брой на персонала на настоящото равнище за всички институции, очакваните корекции на заплатите, кариерното развитие и разходите за пенсии, както и други съответни допускания. Разходите за пенсии, включени под тавана за функция 4, ще бъдат изчислени без вноските на персонала по съответната схема.

134. Принципът на бюджетна дисциплина следва да се прилага за всички институции с цел по-нататъшно наблюдение и управление на административните разходи. Всички институции, органи, служби и агенции на ЕС се приканват да извършват редовни прегледи на административните си разходи, за да подпомогнат управлението на променящите се нужди. Всички те ще допринесат за гарантиране на постигането на по-висока ефективност по балансиран начин, като се отчита съответният им мащаб, включително посредством оптимизиране на човешките ресурси чрез фокусиране върху ключови области и преустановяване на задачите с по-нисък приоритет. Задълбочаването на междуинституционалното сътрудничество предлага възможност за укрепване на ефективното функциониране на Европейския съюз, като същевременно се генерират икономии от мащаба и спестявания. Във връзка с това Европейският парламент, Съветът и Комисията ще работят заедно за установяването на полезни взаимодействия и се приканват да предложат инициативи за задълбочаване на междуинституционалното сътрудничество, например в областта на информационните технологии, киберсигурността, обществените поръчки и сградите, както и да проучат възможностите за по-нататъшно сътрудничество в областта на писмения и устния превод. Освен това широкомащабният преглед, извършван от Комисията, представлява изключително важна възможност и би могъл да послужи като пилотен проект, който да бъде приложен от всички институции, органи, служби и агенции.

135. Разходите за подкрепа на програмата следва да продължат да бъдат свързани с оперативните разходи в рамките на съответните програмни пакети или област на политиката, като същевременно се гарантира прозрачен, непрекъснат, редовен и всеобхватен мониторинг и докладване по всички функции.

136. Приносът на ЕС за децентрализираните агенции и други органи следва да продължи да се финансира от свързаните с тяхното предназначение функции за съответните политики. Европейският съвет приканва Комисията да извърши задълбочен преглед на задачите, възложени на децентрализираните агенции, по-специално когато мандатите им могат да се припокриват, и по целесъобразност да предложи изменения с оглед опростяване и рационализиране на структурата им и, когато е уместно, да предложи сливания и закривания.

## VI. ПРИХОДИ

137. Договореностите за собствените ресурси следва да се ръководят от общите цели за простота, прозрачност и справедливост, включително справедливо поделяне на тежестта. Общият размер на собствените ресурси, предоставени в бюджета на ЕС за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не превишава 1,75% от сбора от БНД на всички държави членки. Общият размер на годишните бюджетни кредити за поети задължения не превишава 1,81% от сбора от БНД на всички държави членки. Ще се поддържа съгласувано съотношение на бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

138. Сумите за таваните на собствените ресурси продължават бъдат временно увеличени с 0,6 процентни пункта от сбора от БНД на всички държави членки, произтичащи от заеми, свързани с Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (NGEU), докато всички тези задължения не престанат да съществуват и най-късно до 31 декември 2058 г.

*р.т. устойчиво финансиране за Украйна*

139. Таваните на разходите в МФР са задължителни и маржът се задейства само при извънредни събития. Ако предлага нови инструменти или задейства съществуващи инструменти, които се ползват от гаранция чрез маржа, Комисията ще предостави, заедно с предложението, подробна прогноза за въздействието върху използването на маржа.

140. В случай на тежка криза, сериозни затруднения или сериозна заплаха от такива, засягащи Европейския съюз или неговите държави членки в периода 2028 – 2034 г., Съветът, в съответствие с член 311, четвърта алинея от ДФЕС, може да реши с квалифицирано мнозинство, след като получи одобрението на Европейския парламент и като вземе предвид евентуалните насоки от Европейския съвет, да упълномощи Комисията да заема извънредно средства на капиталовите пазари за заеми за държавите членки единствено с цел справяне с последиците от такива ситуации. Сборът на заетите средства няма да надвишава 350 млрд. евро за периода 2028 – 2034 г. Сумите за таваните на собствените ресурси се увеличават временно с 0,25 процентни пункта единствено с цел покриване на всички задължения на Съюза, произтичащи от получаването на такива заеми, докато всички такива задължения не престанат да съществуват.

141. Новата система на собствени ресурси на Европейския съюз ще влезе в сила на първия ден от първия месец, следващ датата, на която последната държава членка е уведомила за приключването на процедурите за нейното приемане. Всички елементи на системата ще се прилагат със задна дата от 1 януари 2028 г. Собственият ресурс на база цифровите услуги обаче ще се прилага от 1 януари на първата година след годината, в която се прилагат съответните разпоредби на директивата относно общата система на данък върху цифровите услуги, начисляван върху приходите от предоставянето на някои цифрови услуги. Държавите членки ще пристъпят към одобряване на решението за новите собствени ресурси във възможно най-кратък срок в съответствие с националните си конституционни изисквания.

*Традиционни собствени ресурси*

142. От 1 януари 2028 г. държавите членки задържат под формата на разходи по събирането 10% от събраните от тях суми. [Приходите от такса на Съюза за митническа обработка ще се предоставят на Съюза като традиционни собствени ресурси, считано от 1 януари 2028 г.]

*Собствен ресурс на база ДДС*

143. За собствения ресурс на база ДДС ще се прилага изискуема ставка в размер на 0,30%. Определянето на горна граница на базата за ДДС ще бъде [преустановено] ИЛИ [запазено].

*Собствен ресурс на база отпадъците от опаковки от пластмаса*

144. За собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса се прилага изискуема ставка в размер на 1,25 евро за килограм, коригирана годишно спрямо инфлацията. Настоящите корекции на БНД ще бъдат [преустановени] ИЛИ [запазени].

*Нови собствени ресурси*

145. Ще бъдат въведени нови собствени ресурси, състоящи се от следното:

i) Годишна вноска в размер на 3% от годишния нетен оборот от онлайн реклами, посреднически онлайн услуги/услуги на онлайн платформи за търговия и монетизиране на потребителски данни за дружества, чийто годишен оборот от цифрови дейности в ЕС надвишава прага от 50 млн. евро, както и чийто глобален годишен оборот надвишава прага от 750 млн. евро. За тази цел Европейският съвет призовава Съвета да възобнови работата по директивата относно общата система на данък върху цифровите услуги, начисляван върху приходите от предоставянето на някои цифрови услуги, с оглед на бързото постигане на споразумение през 2027 г.

ii) Национална вноска, изчислена въз основа на количествата обработен тютюн и количествата свързани с тютюна изделия, освободени за потребление, умножени по минималната ставка, приложима за всяка държава членка, с изискуема ставка от 15% за всички държави членки.

За да се смекчи регресивното въздействие, изискуемата ставка ще бъде въведена постепенно за държавите членки, чието прогнозно средно годишно плащане през периода 2028 – 2034 г. като дял от общия размер е по-високо от 150% от средния им дял от БНД за 2028 – 2034 г., като се започне с изискуема ставка от 5% през 2028 – 2030 г., която ще нарасне до 10% през 2031 – 2033 г., докато достигне приложимата пълна изискуема ставка от 15% през 2034 г. Ето защо Европейският съвет подчертава, че е важно да приключи работата по преработването на директивата за данъчно облагане на тютюневите изделия и свързаните с нея изменения на директивата относно общия режим на облагане с акциз, така че правилата да могат да влязат в сила от 1 януари 2028 г.

iii) Национална вноска, изчислена въз основа на теглото на несъбраното електрическо и електронно оборудване с изискуема ставка от 2,25 EUR за килограм, коригирана годишно спрямо инфлацията.

Решението за собствените ресурси следва да оправомощи Съвета да промени метода за изчисляване на теглото на отпадъците от електрическо и електронно оборудване, които не са събрани в дадена държава членка през дадена година, вследствие на преразглеждането на директивата относно отпадъците от електрическо и електронно оборудване, в мерките за прилагане на системата на собствените ресурси.

iv) Приходи от схемата за търговия с емисии 1 (СТЕ) с изискуема ставка от 30%.

За да се отчете постепенният напредък на декарбонизацията, изискуемата ставка ще бъде въведена постепенно за държавите членки, които отговарят на условията за финансиране от Модернизационния фонд за периода 2021 – 2030 г., с годишно увеличение от 5 процентни пункта, като се започне с изискуема ставка от 0% през 2028 г. до достигане на приложимата пълна изискуема ставка от 30% през 2034 г.

v) Приходи от механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) с изискуема ставка от 100%.

146. Европейският съюз ще продължи да работи за нови собствени ресурси въз основа на криптоактиви. За тази цел през 2028 г. Комисията ще представи предложение за необходимото основно секторно законодателство въз основа на задълженията за докладване и рамката за автоматичен обмен на информация, установена с директивата за административното сътрудничество (ДАС8).

*Собствен ресурс на база БНД*

147. Прилагането на единна изискуема ставка към сбора от БНД на всички държави членки с оглед на общия размер на всички други приходи остава непроменено. Корекциите на БНД ще бъдат [преустановени] ИЛИ [запазени].

*Други приходи*

148. Европейският съвет взема под внимание предложението на Комисията постъпленията от процедурата за подбор за радиочестотната лента 2 GHz да бъдат предоставени на ЕФК. Освен това приходите, свързани с правата за ползване на горната част на радиочестотната лента 6 GHz, използвана за предоставяне на 6G услуги, ще постъпват в бюджета на ЕС като други приходи, което ще намали националните вноски. За тази цел Комисията ще отрази предложението в съответното секторно законодателство до първата половина на 2028 г. След изтичането им и провеждането на нова процедура за подбор или при подновяване на тези права приходите от други честоти, които вече са били монетизирани от държавите членки, ще се отчитат в бюджета на ЕС като други приходи.